

BORER I SJØISEN: Her står professor Yngve Kristoffersen (70) (t.h.) sammen med geolog Gaute Hope (26) foran luftputebåten Sabvabaa. Bommen foran på båten er også et instrument til å måle istykkelse.

Foto: GAUTE HOPE, FRAM 2012

FØRSTE SIDEN 1896: Nordpol-ekspedisjonen den første norske i Polhavet siden legendariske Fridtjof Nansen og skipet Fram for 116 år siden.
Foto:NTB/SCANPIX

Mot Nordpolen – i luftputebåt!

Av HARALD VIKØYR

BERGEN (VG) Her er den pensjonerte norske geologiprofessoren Yngve Kristoffersen (70) på vei til Nordpolen – som fører på en luftputebåt!

Mens de har vært på Nordpolisen, har isen krympet til det minste som er målt noen gang.

– Det er så utrolig varmt her. Nå har vi laber bris og 9 plussgrader. Og vi har hatt dager med regn, forteller 70-åringen, som gjerne går i t-skjorte rundt båten sammen med matros og medforsker Gaute Hope (26).

Det er første gang et fartøy av denne typen har beveget seg så lang nord. I øyeblikket ligger luftputefartøyet på isen midt mellom Svalbard og Nordpolen.

Ligger fast i isen

– Vi ligger nå fast på grunn av lysforholdene – det er lavt skydekke og white-out – alt er

Yngve (70) vil sparke i gang norsk forskning i Polhavet

hvitt og uten kontrast. Det gjør at vi knapt kan se hvor vi setter foten – langt mindre kan kjøre med luftputebåten, sier 70-åringen på satellitt-telefon til VG.

Foran på luftputebåten Sabvabaa – som er inuitisk og betyr «flyter hurtig over» – har de montert en bom med en elektromagnetisk sensor. Den måler fortløpende tykkelsen på isen de sklir over.

– Dette er helt nødvendig for at forskerne skal kunne justere og stole på de isdataene de får fra satellittene.

Først ble de fraktet fra Longyearbyen med en frakteskute, men fra iskanten har det vært disse to nordmennene – og luftputebåten. Den svever 60 cm over is eller sjø, og kan gjøre 6-7 knop over isen.

– Vi ønsker å få norsk forskning på banen i Polhavet 116 år etter at Fridtjof Nansen dro med sin «Fram» er vi det første norske forskningsprosjekt her. Vi har snakket om arven etter Nansen. Sannheten er at vi har gjort Nansen arveløs. Bortsett fra en ekspedisjon med den svenske is-

bryteren Oden i 2001. Det er ille, sier Kristoffersen.

Det går to svære undersjøiske fjellrygger i Polhavet, begge fra Grønland mot Sibir. Opprinnelig var planen å dra forbi Nordpolen og ta prøver av den enorme undersjøiske fjellkjeden Lomonosov-ryggen. Denne ryggen har dimensjoner som Alpene og var engang en del av kontinentalsokkelen nord for Svalbard. Her mangler vi mye forskning.

Proviant til oktober

Men den andre av de to store fjellkjedene i Polhavet – Gakkel-ryggen, for her har Kristoffersen og hans matros Hope satt ut seismiske instrumenter på isen for å måle jordskjelvaktivitet og vulkansk aktivitet.

– Hvor lenge vi kan bli? Vi har proviant til minst 1. oktober! Men vi venter nå på at den svenske isbryteren «Oden» skal møte oss og forsyne oss med mer drivstoff – før vi begynner på tilbaketur om to uker, sier kaptein og geologisk ekspert Yngve Kristoffersen.

NYSGJERRIG: Denne velvoksne isbjørnen lot seg ikke skremme av den svære hoovercraften Sabvabaa.

FORSKNING: Ekspedisjonen logger nøyaktig istykkelse – noe som bidrar til å kvalitetssikre satellittmålinger av isen. Her geolog og matros Gaute Hope (26) med kommunikasjons- og forskningsstyr.

FORSKER PÅ JORDSKJELV

BERGEN (VG) Geologen og Polhav-eksperten Yngve Kristoffersen er tilknyttet Nansen senter for miljø og fjemmåling i Bergen.

Formålet med ekspedisjonen er blant annet å sette ut et nettverk av lyttebøyer som kan gi informasjon om jordskjelv under havbunnen. Dette er den dypeste delen av Polhavet – med dyp ned til 5200 meter. Ekspedisjonen får økonomisk støtte av Olje- og energidepartementet.